

ضوابط و مقررات تاسیس مراکز، موسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها

به استناد «اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی» به ویژه بندهای ۳ و ۲ و ۴ و تبصره بند ۳ از قسمت «ب» مصوبه مورخ ۰۵/۱۲/۶۴ شورای عالی به منظور تحقق اهداف و اجرای وظایف قانونی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۱۲/۱۲/۶۵ خصوصاً ۱۶- ۱۷ - ۱۹ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴- ماده ۲ قانون، ضوابط و مقررات تاسیس مراکز، موسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها بدین شرح تصویب می شود:

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- مراکز، موسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی، تشکیلاتی است که با اهداف و مقاصد فرهنگی اعم از انتفاعی یا غیرانتفاعی (برطبق ماده ۵۸۴ قانون تجارت و آیین نامه اصلاحی ثبت تشکیلات و موسسات غیرتجاری مصوب ۱۳۳۷) و براساس شرایط مندرج در این ضوابط به مسوولیت اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی، افراد واجد شرایط برای فعالیت در یک یا چند قلمرو فرهنگی، هنری و سینمایی و مطبوعاتی با سرمایه ایرانی تشکیل می دهند و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز تاسیس، نظارت بر فعالیتهای و انحلال آنها را صادر می کند.

ماده ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برطبق مقررات و شرایط مندرج در این ضوابط پس از بررسی صلاحیت موسس یا موسسان و مدیر یا مدیران مسوول و با توجه به اهداف و موضوعات فرهنگی مندرج در این اساسنامه آنها که مصادیق و قلمرو آن حسب مورد از سوی وزارتخانه مشخص خواهد شد نسبت به صدور مجوز تاسیس تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۳- تاسیس مراکز فرهنگی اقلیتهای دینی رسمی کشور در محدوده امور فرهنگی آن اقلیت نیز منوط به اخذ مجوز طبق این ضوابط است.

ماده ۴- تاسیس مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط از طرف سفارتخانههای کشورهای خارجی و سازمانهای آزادیبخش یا اشخاص غیرایرانی با رعایت قوانین راجع به خارجیان مقیم ایران و تایید وزارت امور خارجه طبق آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می رسد.

ماده ۵- اهداف فرهنگی مصرح در اصول سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران الهام بخش فعالیتها و هدفهای پیش‌بینی شده در اساسنامه مراکز موسسات و کانونها و انجمنهای فرهنگی است و این قبیل مراکز باید در اساسنامه تنظیمی به رعایت کامل قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران و ضوابط فرهنگی ملزم شوند و فعالیت آنها منافاتی با مبانی فرهنگ عمومی نداشته باشد.

فصل دوم - شرایط موسسان و مدیر مسوول

ماده ۶- موسس یا موسسان و مدیرمسوول تشکیلات فرهنگی موضوع ماده ۱ باید واجد این شرایط باشند: ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران ۲- نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر به تایید مراجع ذی‌ربط و برخورداری از حسن شهرت. ۳- محجور نبودن و عدم ورشکستگی به تقلب و تقصیر. ۴- دارا بودن ۲۵ سال سن و متاهل بودن. ۵- انجام خدمت وظیفه عمومی و یا رایه برگ معافیت داریم. ۶- داشتن امکانات کافی مناسب به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۷- داشتن مدرک کارشناسی یا معادل آن به تشخیص مراجع ذی‌ربط. ۸- صلاحیت علمی و تخصصی یا تجارب کافی متناسب با موضوع (برای تقاضای مراکز تک منظوره). ۹- داشتن ۶ ماه سابقه موثر فعالیت در موسسات و مراکز فرهنگی چند منظوره (برای متقاضی مراکز چند منظوره).

ماده ۷- کارگزاران نظام گذشته اعم از: نخست‌وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهربانی و ژاندارمری، روسای سازمانهای دولتی نمایندگان مجلسین، سفرا، فرمانداران، شهرداران، روسای انجمنهای شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها و اعضای ساواک، روسای حزب رستاخیز در تهران و مراکز شهرستانها و استانها و وابستگان رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا بیست و دوم بهمن ۱۳۵۷ در آن مشاغل بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو، تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات، خدمتگزاران تبلیغاتی نظام گذشته بوده‌اند و همچنین توطیه‌گران و اقدام‌کنندگان علیه اسلام و جمهوری اسلامی ایران، از تاسیس مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط محرومند.

ماده ۸- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با مصاحبه‌ها و بررسیهای لازم و کافی ظرف یک ماه درباره تایید صلاحیت یا عدم پذیرش تقاضا اعلام‌نظر خواهد نمود و در صورت اعلام موافقت اصولی با تقاضا، موسس یا موسسان موظفند در مدت یک ماه از تاریخ اعلام نسبت به رایه اساسنامه و تحقق شرایط مندرج در آن که در این ضوابط به آن تصریح شده اقدام نمایند.

ماده ۹- موسس یا موسسان در قبال سیاستهای فرهنگی و خط مشی کلی و مدیر مسوول در قبال فعالیتهای و امور اجرایی مرکز فرهنگی مسوولند و وظایف و مسوولیتهای هر یک باید به تفکیک اساسنامه پیشنهادی منظور شود.

فصل سوم - شرایط و ضوابط مندرج در اساسنامه

ماده ۱۰- اساسنامه مرکز فرهنگی موضوع این آیین نامه باید واجد این نکات باشد: ۱- ذکر اهداف فرهنگی و مصادیق فعالیتهای و انطباق آنها با شرایط مندرج در این ضوابط و شیوه نامه های صادر شده در محدوده وظایف و اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۲- ذکر نام و نوع فعالیت (غیرتجاری انتفاعی یا غیرانتفاعی) تابعیت و سرمایه و مدت فعالیت و التزامات قانونی مرکز فرهنگی. ۳- ارکان و تشکیلات مرکز (موسس یا موسسان، هیات مدیره و مدیرعامل یا مدیر مسوول، مجامع عمومی و نحوه تشکیل جلسات و رسمیت آنها و نصاب مقرر برای تصمیم گیری با تعیین حدود و وظایف و اختیارات و مسوولیتهای هر یک به تفکیک). ۴- سرمایه اولیه و منابع تامین درآمد و دارایی و وضع امور مالی و محاسباتی و نحوه تقسیم سود (در مورد مراکز انتفاعی) یا تخصیص درآمدها (در مورد مراکز غیرانتفاعی) و چگونگی تامین هزینه ها و زیانهای احتمالی. ۵- چگونگی اداره و عضوپذیری مراکز فرهنگی در آینده. ۶- شرایط انحلال و تعیین تکلیف اموال مرکز فرهنگی پس از انحلال. ۷- سایر شرایط و ضوابط با توجه به ضوابط و اهداف فرهنگی و براساس مقررات حاکم بر موسسات غیرتجاری که با مقاصد فرهنگی و در قلمرو یک یا چند فعالیت پیش بینی شده در ماده یک فعالیت می کنند. تبصره ۱- اساسنامه پیشنهادی متضمن موارد یادشده در ماده ۱۰ باید در دو نسخه تنظیم و به همراه صورتجلسات پس از امضا به تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برسد. تبصره ۲- در انجمنهای فرهنگی (ادبی، هنری) که نوع فعالیت آنها غیرانتفاعی است تعداد موسسان نباید از ۳ نفر کمتر باشد ولی در موسسات فرهنگی که در قلمرو یک فعالیت فرهنگی تاسیس می شوند رعایت این شرط الزامی نیست و موسسات و مراکز فرهنگی که در قلمرو دو فعالیت موضوع این ضوابط تاسیس می شوند تعداد موسسان نباید از تعداد فعالیتهای فرهنگی پیش بینی شده در اساسنامه آنها کمتر باشد.

فصل چهارم - نحوه بررسی تقاضای تاسیس و نظارت بر مراکز فرهنگی و چگونگی رسیدگی به تخلفات

ماده ۱۱- به منظور بررسی تقاضاهای دریافتی و تحقیق و رسیدگی به صلاحیت متقاضیان و مدیران مسوول و صدور موافقت اصولی تاسیس مراکز فرهنگی و نظارت بر عملکرد آنها و نیز رسیدگی به موارد تخلف و تعلیق یا لغو جواز صادر شده هیاتی به تشخیص و تعیین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی متشکل از افراد و مسوولان وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی تحت عنوان «هیات رسیدگی به امور مراکز فرهنگی» تشکیل می‌شود. ۱- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام‌الاختیار وزیر (رییس هیات). ۲- معاونان امور فرهنگی، هنری، مطبوعاتی، سینمایی و سمعی و بصری و پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۳- سه نفر از صاحب‌نظران امور هنری، فرهنگی و سینمایی به انتخاب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ماده ۱۲- اعضای هیات با حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب می‌شوند و مدت عضویت افراد منتخب ۲ سال و تجدیدانتخاب آنان برای دوره‌های بعدی بلامانع است.

ماده ۱۳- جلسات هر ۱۵ روز یک بار تشکیل خواهد شد، دعوت از اعضا و تنظیم دستور جلسه و تهیه صورتجلسات و امور اجرایی هیات نسبت به پذیرش تقاضاها و بررسی مدارک و طرح شکایات را دبیر هیات که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به این سمت منصوب می‌کند انجام خواهد داد و دبیرخانه هیات به تعداد کافی کارمند دفتری و کارشناس امور حقوقی و فرهنگی خواهد داشت. تبصره - مصوبات با امضای رییس هیات ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴- دبیر هیات تقاضاهای دریافتی را پس از تکمیل مدارک در جلسات هیات مطرح و نتایج را در صورتجلسات منعکس می‌کند و پس از امضای اعضا و تصویب و تایید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، تصمیمات را رییس هیات ابلاغ خواهد کرد. پروانه فعالیت مراکز، موسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی با امضای وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می‌شود.

ماده ۱۵- به تخلفها در هیات رسیدگی می‌شود و در صورت اثبات تخلف، حسب مورد مجازاتهای اخطار شفاهی یا کتبی، تعلیق جواز یا تعطیل موقت مرکز فرهنگی از ۳ ماه تا یک سال، تعطیل دائم و لغو مجوز، اعمال و توسط دبیر هیات ابلاغ خواهد شد. تبصره - متقاضیانی که صلاحیتشان از سوی هیات تایید نشده یا موسسات فرهنگی که به علت ارتکاب تخلف به یکی از مجازاتهای پیش‌بینی شده در ماده ۱۶ (تعلیق و یا تعطیل موقت یا دائم مرکز فرهنگی) محکوم می‌شوند می‌توانند از تاریخ رویت تصمیم هیات در مدت ۲۰ روز اعتراض خود را با ذکر دلایل و ارایه مدارک به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تسلیم کنند. رای وزیر در ردّ اعتراض یا قبول آن قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۶- هرگاه عمل ارتكابی مركز فرهنگى، عناوين تخلف و جرايم پيش بينى شده در قوانين مجازات اسلامى و ساير مقررات و قوانين جزايى كشورى را تواماً دارا باشد پس از بررسى پرونده موضوع به مراجع صالح قضايى احاله و تا صدور حكم قطعى از فعاليت مركز فرهنگى جلوگیری خواهد شد.

ماده ۱۷- مراجع انتظامى ذى صلاح مكلفند به تقاضاى وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى از ادامه فعاليت مراكز فرهنگى مذکور در مواد ۱۵ و ۱۶ بدون مجوز يا مراکزى كه جواز آنها لغو شده جلوگیری كنند.

فصل پنجم - مقررات عمومى

ماده ۱۸- هرگاه مدير مسوول شرايط مندرج در ماده ۸ را از دست بدهد يا استعفا دهد يا فوت شود موسس يا هيات موسسان موظفند موضوع را به دبیرخانه هيات گزارش دهند و در مدت ۲ ماه فرد واجد شرايطى را به هيات معرفى كنند. در غير اين صورت هيات مى تواند جواز صادر شده را معلق يا لغو كند. تبصره ۱- تا زمانى كه صلاحيت مدير مسوول جديد به تايد نرسیده مسووليتهاى او به عهده موسسان يا موسس خواهد بود. تبصره ۲- اعلام نظر هيات مبنى بر تايد يا ردّ مدير جديد بايد در مدت يك ماه از تاريخ معرفى مدير مسوول جديد به مركز فرهنگى ذى ربط ابلاغ شود.

ماده ۱۹- مراكز فرهنگى موظفند با به كارگيرى نامها و نشانههاى مناسبى كه مركز فرهنگى ديگرى ثبت نكرده باشد، در توليدات و انتشارات خود، نام مركز، شماره ثبت و مجوز تاسيس و نشانى مركز را در محل مناسبى درج كنند.

ماده ۲۰- مراكز، موسسات، كانونها و انجمنهاى در حال فعاليت و فاقد مجوز، موظفند از تاريخ تصويب اين ضوابط در مدت ۶ ماه وضع خود را با اين مقررات تطبيق دهند. و مدارك لازم را همراه اساسنامه جديد طبق ضوابط و شرايط مندرج در ماده ۶ ارايه دهند و پس از تايد و صدور مجوز جديد نسبت به ثبت آن اقدام كنند، در غير اين صورت با آنها طبق ماده ۱۷ رفتار خواهد شد. تبصره - موسساتى كه تا تصويب اين ضوابط با نامها و نشانههاى معينى فعاليت داشته اند در ثبت اسامى و مشخصات خود اولويت دارند مشروط بر اين كه طبق مفاد ماده ۲۰ عمل كنند.

ماده ۲۱ - هر مركز فرهنگى بايد دفاتر محاسباتى مهر و موم شده برطبق قانون تهيه و مخارج و درآمدهاى خود را در آن ثبت كند، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى هر وقت لازم بداند مى تواند دفاتر مالى مراكز فرهنگى را بازرسى كند.

ماده ۲۲- مراكز فرهنگى پس از تايد صلاحيت موسسان و مدير مسوول و تصويب اساسنامه و صدور مجوز بايد نسبت

به ثبت آن برطبق اساسنامه‌ای که به تایید هیات رسیده اقدام و نسخه‌ای از اساسنامه ممه‌ور به مهر اداره کل ثبت شرکتها و موسسات غیرتجاری را با ذکر شماره ثبت و به دبیرخانه هیات تسلیم کنند و سازمان ثبت نیز موظف است نسبت به ثبت مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط برطبق اساسنامه مورد تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام نماید. تبصره ۱- سازمان ثبت اسناد باید از ثبت مراکز، موسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی فاقد مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خودداری نماید. تبصره ۲- هرگاه پس از صدور مجوز در مدت ۶ ماه نسبت به ثبت مراکز فرهنگی اقدامی نشود مجوز مرکز فرهنگی بی اعتبار می شود و با این قبیل مراکز ثبت نشده به عنوان فاقد مجوز برخورد قانونی خواهد شد.

ماده ۲۳- آیین نامه و روشهای اجرایی این ضوابط نسبت به چگونگی تحقیقات و بررسی صلاحیت متقاضیان و وظایف دبیرخانه و نحوه عمل هیات حسب مورد از سوی معاونتهای ذی ربط تهیه و پس از تنقیح و تدوین در هیات موضوع ماده ۱۱ و تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می شود.

ماده ۲۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مامور اجرای این ضوابط و مقررات است و از تاریخ تصویب آن، مقررات مغایر ملغی است و درباره سایر مسایلی که در این ضوابط پیش بینی نشده با توجه به وظایف و اختیارات و مسوولیتهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شرح مندرج در قانون اهداف و وظایف این وزارتخانه مصوب ۱۲/۱۲/۶۵ مجلس شورای اسلامی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۵- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند اجرای تمام یا قسمتی از این ضوابط را نسبت به مراکز فرهنگی که در قلمرو یک فعالیت فرهنگی تاسیس می شوند حسب مورد به معاونتهای ذی ربط یا ادارات کل ستادی یا اجرایی در تهران یا مراکز استانها محول و قسمتی از وظایف و اختیارات هیات و دبیرخانه هیات را به آنها تفویض کند.

ماده ۲۶- این ضوابط مشتمل بر ۵ فصل و ۲۶ ماده در جلسه مورخ ۰۸/۰۸/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تایید رسید و جایگزین ضوابط عام مصوب جلسات مورخ ۰۱/۲۲ و ۱۳ و ۲۰/۰۲/۶۷ شورای مشترک کمیسیونهای شورای عالی و مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه مورخ ۰۷/۰۸/۷۰ شورای عالی درباره نحوه تشکیل و صدور مجوز تاسیس انجمنهای فرهنگی (ادبی، هنری) شد و هرگونه تغییری در آن منوط به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی است.